RUSKI INWALID

N°. 29.

NIEDZIELA *4. Lutego 1817.*

CZYLI

WIADOMOŚĆI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomośći krajowe: Ukaz Rządzącego Senatu. Z Moskwy. Z Witebska. Królewstwo Polskie: Roskaz dzienny do woyska Polskiego. Wypis s Protokołu Sekretaryiatu stanu Krolewstwa Polskiego. — Wiadomośći zagraniczne: Niemcy. Szwaycaryia. Niderlandy. Francyia. Anglia. Post scriptum.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Peterzburg, 4. Lutego.

Ukaz Rządzącego Senatu

dnia 15. Stycznia 1817 roku wyszły.

Rządzący Senat słuchali doniesienia Ministra Finansow: Ze Rada Państwa postanowiła mniemaniem swoim upoważnionym *Naywyższym* potwierdzeniem 20. Listopada 1816 roku, aby dowóz rzeczy pod ogólnym nazwaniem *Furda-veta* do portow na Czarnym i Azowskim morzach był zabroniony; lecz aby każda s takich rzeczy po przywiezieniu z zagranicy według przepisów Taryfy, pokazywaną była pod właściwym sobie nazwaniem. W slad takowych przepisań Minister Finansów uczyniwszy należne rosporządzenia donosi Senatowi czy się Mu nie zda wyżey wspomnione mniemanie Rady Państwa roskazać ogłosić. *Roskazali:* Ażeby takowe mniemanie *Naywyższym* popotwierdzeniem upoważnione było wszędzie wiadome, posłać Ukazy do wszystkich rządów gubernskich, oraz do Kancellaryi Woyska Dońskiego, Uwiadomić podobnemiż Ministrów, Peterzburskiego i Moskiewskiego Woiennych Jenerał-Gubernatorów, Woiennych Gubernatorów, Zarządzaiących udziałem cywilnym, Syberyskiego Jenerał-Gubernatora, Naczelników miast, i Kontrolera Państwa; a do Prześwietnego Synodu i Moskiewskich Departamentów Senatu posłać kommunikacyie. 1817 Roku, Stycznia 15 dnia.

Z Moskwy, 22. Stycznia.

Towarzystwo Kupieckie chcąc okazać uczucia wdzięczności i uszanowania dla okrytych ranami w czasie ostatniey kampanii woiowników, dnia wczorayszego w Domu przeznaczonym na zwyczayne onego zgromadzenia, dawało wielką Maskaradę na rzecz Inwalidów. Rozdano więcey 800 biletow, każdy po rubli 5.

Z Witebska, 21. Stycznia.

18. b. m. przybył tu Jenerał iazdy Hrabia *Witgenszteyn*, a dzisiay rano opuscił miasto nasze i udał się w drogę traktem Połockim.

Królewstwo Polskie.

Rozkaz dzienny do woyska Polskiego.

W Kwaterze Główney w Warszawie

dnia 2. Stycznia 1817 (21. Grudnia 1816.)

Za Naywyższym Rozkazem.

Umieszczony zostaie.

W Piechocie. W pułku 2^{gi} liniowym, przykommenderowany do tego pułku, Kapitan Wincenty Wendorff, za przyprowadzenie w naywiększym porządku Oddziału Zaciągowych, danie onym w czasie marszu pierwszych początków nau-

ki, oraz schwytanie dwóch Zbiegów, przez inny Oddział w drodze zostawionych.

Otrzymują Urlopy.

W Piechocie. Dowódzca pułku 3° liniowego, Pułkownik Tański, na dni 15. — Z pułku 8° liniowego, Kapitan Mezer, na miesięcy 2, w Gubernię Wołyńską. — Z pułku 2 Strzelców pieszych, Porucznik Gąsowski, na dni 15, do Grodna. — Z pułku 3° Strzelców pieszych, Podporucznik Boińcki, na dni 30, do Poznania. — Z pułku 4° Strzelców pieszych, Porucznik Kozieradzki, na miesięcy 3, w Galicyę Austryacką.

W Jeździe. Szef Sztabu Dywizyi Ułanów, Major Sołtan, na miesięcy 2, w Gubernie Grodzieńską i Wileńską. — Z pułku 2° Ułanow, Kapitan Zeromski, na miesiąc 1, w Gallicyę Austryacką.

Wykreślony zostaie z Kontrol.

W Piechocie. Przykommenderowany do pułku 2° Strzelców pieszych, Kapitan Majewski, zmarły w dniu $\frac{10}{31}$. Grudnia 1816.

Naczelny Wódz
(Podpisano) KONSTANTY
W. X. R.
Zgodno z Oryginałem:
Generał, Szef Sztabu Głównego
Tolinski.

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

My z Bożey Łaski
ALEXANDER I.
Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski
etc. etc. etc.

Gdy czas artykułem 37^m statutu organicznego o Senacie z daty $\frac{7}{19}$. listopada 1816 roku przeznaczony do urządzenia kolei, podług którey Senatorowie zasiadać maią w Sądzie Naywyższym, upłynał, zanim rzeczony statut mógł bydz do skutku przywiedzionym, i gdy pomieniona koley nie może dotąd na cały rok bydz ustanowioną z powodu, iż nie ma dostateczney Senatorów liczby; upoważniwszy osobném postanowieniem Namiestnika Naszego i Senat do podania Nam Kandydatów na wakuiące urzędy Senatorów; na rapport Namiestnika Naszego postanowilismy i stanowiemy co następuie:

W celu aby tak ważna Magistratura, iaką iest Sąd Naywyższy, nie doznawała przerwy w ciagu swych czynności, póki wakuiące w Senacie mieysca nie zostaną zapełnionemi, i Senatorów liczba doprowadzoną do tey, iaką artykuł 4ty wzmiankowanego wyżey statutu przepisuie, Namiestnik Nasz zniesie się z Prezesem Senatu w zamiarze, aby koley zasiadania w Sądzie Naywyższym tymczasowie ułożoną została pomiędzy Senatorami, dzisieyszym postanowieniem Naszem do tego dostoieństwa powołanemi.

Zachowuiemy sobie wszelako nakazanie, skoro będzie dostateczna liczba Senatorów, nowego zgromadzęnia się Senatu, dla ostatecznego urządzenia kolei wspomnioney, wedle przepisów rozdziału VI statutu organicznego wyżey przytoczonego.

Wykonanie ninieyszego postanowienia Naszego, które w dzienniku Praw ma bydź nmieszczoném, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiém i Senatowi polecamy.

Dan w Peterzburgu dnia 26 grudnia 1816 roku (7. stycznia 1817 rokn).

(Podp.) ALEXANDER.
Przez Cesarza i Króla:
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(Podp.) *Jg. Sobolewski.*
Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu
(Podp.) *Jg. Sobolewski.*
Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekretarz Stanu Jen. Br.
(Podp.) *Kossecki.*
Zgodno z wypisem:
W Zastępstwie Mini. Sprawiedliwości
Minister Stanu:
(Podp.) *Węgleński.*

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Z Miasta Wolnego Krakowa, 22. Stycznia.
(Z Gazety Krakowskiey.)

Damy nasze pod Prezydencyią JW. Małachowskiey naypięknieyszy przykład, w zbieraniu dobrowolnych ofiar na Instytut Dobroczynności, podzieliwszy między siebie Gminy, okazały.

W imieniu cierpiacey ludzkości niosę im dzięki; utrudzenie i gorliwość, iaką w każdym posiedzeniu naradczym okazuią czyni zaszczyt tkliwemu na niedolę ludzką ich sercu.

Towarzystwo zaymuiąc się osadzeniem i opatrzeniem w Zamku Kalek, naybliższe prawo do Opieki naszey maiących, chciałoby oraz oczyścić Miasto od napływu obcych ubogich, by w swoich kraiach, z których wyszli, i uswoich Rodzin pożywienia szukali.

Kto tylko przekonanym iest o ważności i potrzebie Instytutu naszego, zastanowić się powinien, iż Miasto nasze, nie będąc z rzędu bogatych,

nieustępnie przecież naybogatszym w przedsięwziętym zawodzie.

Będzie miała publiczność zdaną sprawę z czynności Towarzystwa na końcu Marca.

Stan. Mieroszewski, Prezyduiący.

Niemcy.

Z Drezna, 20. stycznia.

17. b. m. J. K. M. Xiąże następca Oldenburski wchodzi w śluby małżeńskie s Xiężniczką Anhalt-Bernbourg-Chaumbourg, siostrą małżonki J.K.M. Arcy-Xiecia Woiewody.

Sluby małżeńskie Arcy-Xięcia Saxe-Cobourg s Xiężniczką de Saxe-Gotha będą obchodzone w miesiącu czerwcu. Hrabina Vitzthum mianowaną została Damą honorową Xiężniczki.

Nowy Trybunał Appellacyiny dla Saxonii Xiążęcey, i dla Xięstwa Reuss ustanowionym tu został 9. b. m. Doktor Miller był delegatem s Saxe-Weimar, Hrabia Beust s Saxe-Gotha, i s Saxe-Cobourg, P. Turcke s Saxe-Meiningen i s Saxe-Hildburghausen, oraz P. de Wiese ze wszystkich Xięstw Reuss. Po skończoném posiedzeniu dany był wielki obiad w zamku.

Szwaycaryia.

Z Berne, 19. stycznia.

Odebraliśmy przed kilku dniami urzędową wiadomość iż znaczny transport żyta i pszenicy nadchodzi tu z Rossyi, będzie oń tu w ciągu kilku dni, a inne transporta zaraz ponim będą miały mieysce; a tak nietylko niemamy już przyczyn obawy o niedostatek zboża, ale nadto cieszemy się nadzieią że cena onego znacznie się zmnieyszy. Gdyż dotych czas choć niemożemy się skarzyć na niedostatek wysokość jednakże ceny mocno się czuć daje.

S Payerne, 17. stycznia.

Obawa jakąśmy mieli o szpital góry S. Bernarda już przeszła. Te pożyteczne i wspaniałe założenie żadnemu już nieulega niebespieczeństwu. Są iescze w klasztorze trzy młode psy które zastąpią mieysce zginionych w śniegu.

Pozawczora o siódmey w wieczor dało się czuć u nas mocne potrząsnienie które rosciągaiąc się nawet w okolicach naszego miasta, wszystkich mieszkańców nabawiło trwogą. Niewiadomo iescze czy potrząśnienie rzeczone było pod ziemne szyli też pochodziło s przyczyny iakiey kolwiek zewnętrzney explozyi.

Niderlandy.

Z Bruxelli, 23. Stycznia.

W Taynym zasiadaniu drugiey izby rostrząsaią teraz o zakazie wywożenia zboża, i o innych potrzebach Państwa. Skutki takowych posiedzeń iescze nie są wiadome.

Poseł Francuski *Latour du Pin* wyiechał stąd, powierzywszy interessa Państwa Sekretarzowi poselstwa, którego zostawił.

Wszyscy żebracy włoczący się po ulicach brani są pod straże. Summy złożone na rzecz ubogich dochodzą do 65000 franków.

Pokazał się tu niedawno nieznośny Paszkwil na Króla Jegomości Francuskiego. Rząd tuteyszy surowie go zakazał.

Rossyisko-Cesarski Jenerał Hrabia Woroncow przybył tu s Paryża.

Z Amsztardamu, 25. Stycznia.

P. Monroe obrany został Prezydentem Północno-Amerykańskich wielkorządzstw, ato większością głosów 170 przeciwko 40.

Gazety z Martyniki od 16. Pazdziernika donoszą, iż tam ma bydz przedany przez publiczną licytacyią cały ładunek okretu Rolnik, składaiący się s 507 ludzi młodych, i pięknych, marzynów, i murzynek.

Piszą z Wiednia, że powrot Króla Portugalsko-Brazyliyskiego do państw Jego Europeyskich o którym mówiono niedawno, iest niepewny.

Francya.

S Paryża, 20. Stycznia.

Piszą z Arras iż weszło iuż do Portu Calais wiele okrętów naładowanych zbożem, przeznaczonym na utrzymanie wóysk sprzymierzonych konsystuiących w Departamentach Północnych i około Pas-de-Calais. Całość zboża którego czekaią do Portu tuteyszego na tenże sam przedmiot, wynosi do 25 albo 30 hektolitrów. Przewiezione będzie to zboże do St. Omer, skąd ma się rossyłać do wszystkich magazynów uależących do rzeczonego wóyska.

Nowina o śmierci obrońcy Lionu Hrabiego Precy pokazuie się bydz nieprawdziwą z listow z Marygny nad Loarą mieysca iego pomieszkania.

Panna Georges trwa do tąd w nieukontentowaniu i mówią że prosiła o uwolnienie iey s teatru francuskiego.

Prace przed się wzięte na cmentarzu S. Dyonizyusza w odkopywaniu i poznaniu drogich ostatków Królow Francuzkich długo były niepożyteczne, aż nakoniec kopiący znalezli kośćie w Karmelitańskim habicie co przekonało wszystkich że to były ostatki J. K. M. Ludwiki ciotki Królewskiey. To odkrycie rzuciło swiatło na dalszą pracę która przedłużaną była pomyślnie.

Baron Pasquier, Minister Stanu Prezydent w izbie deputowanych, mianowany iest stróżem pieczęci, Ministrem sprawiedliwości.

Na wielkie towarzystwa wieczorne w Paryżu są teraz w modzie u Dam turbany z axamitu błękitnego s krepą różową, ozdobione dyiamentami lub perłami, tudzież z axamitu ponsowego s krepą białą i błękitną. Tych używaią pospolicie brunetki, a tamtych blondynki. Po bokach wisi massa graycarków. Modę takową wynalazł P. Hippolite fryzer Xiężney Berry.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE NAYNOWSZE.

ANGLIA.

Z Londynu, 23. stycznia.

W papierach naszych peryodycznych następuiące pomieszczone iest pismo.

List Xięcia Tailleyrand do Lorda Castlereagh.

«Milordzie! Artykuł umieszczony w Kuryierze 26. listopada kładzie mi w usta rozmowę w domu *Karola Stuart*, w przytomności iego samego, i za iego stołem którey nigdy niemiałem, i mieć niemogłem w domu Posła Angielskiego niezapomniawszy w przódy dwóch rzeczy których niemogę zapomnieć, a trzeciey którey będę się starał nigdy niezapomnieć. Pierwszą iest uszanowanie które czuię, i winienem dla Króla: drugą szacunek na iaki zasługuie prywatny i publiczny charakter *Karola Stuart;* trzecią zaś respekt, który sobie samemu winien iestem.

Gdyby autorowie rzeczonego artykułu umieścili swe imiona przy pismie, obok trucizny znaleziono by wtenczas iadowitszą, ale pierwsza przestałaby bydz szkodliwa. Lecz z iedney strony ukrywaiąc swe imiona nadali cechę ważności potwarzy, któraby wszelka w przeciwnym zdarzeniu straciła wiarę; z drugiey, iak wyćwiczeni potwarcy powiązali fałsz oczewisty z niektóremi okolicznosciami prawdy, i aby dadz tak czarnemu kłamstwu bieg i żądany kierunek umiescili go stąd daleko w cudzoziemskiey gazecie.

Oto pobudki Milordzie które mnie zniewalają, abym Jemu ukazał przedmioty pokaleczone przez potwarców, w należytym swietle, i abym przez to dowiódł że doniesienia ich i wnioski na obrzydliwym opieraią się fałszu. Nadto mam iescze przyczyny obowiązuiące mnie do takowego kroku; iest to cena iaką przywiązuię do mniemania takiego iak On człowieka, i do opinii Angielskiego narodu.

Jeślibym kiedy kolwiek mówił o stracie poniesioney w czasie rewolucyi przez Królewskiego Ministra (Xięcia Richellieu), mówiłbym o niey jak o nieszczęściu, które spotkało większą część członków moiey rodziny, równie iak i rzeczonego Ministra; i zapewna dodałbym co myslę, że ta strata chociaż nienadgrodzona rownie dotyka samo Państwo, ia osoby, o ktore się oparła.

Jest to wielka prawda żem odebrał przyporuczenie, swiadectwo czyli Dyploma, o którym wspomniony mówi Artykuł; prawda że się dusza moia upaiała stąd szlachetnym uczuciem miłości własney; prawda nakoniec i to, iż patrzałem na rzeczone Dyploma, iako na naypięknieyszy pomnik, ktory potomkom moim zostawię. Alem się nigdy s tego niechełpił, anim to publicznie rozgłaszał, zwierzyłem się tylko bardzo niewielu osobom i to wyiąwszy P. *Pozzo di Borgo* samym francuzom. Szukać w tym pretextu do utrzymywania, iż życzeniem iest moim, wydrzeć sprzymierzonym Monarchom a szczególnie francuskiemu narodowi chwałę, spływaiącą nań z wielkiego dzieła odrodzenia, iest to odrywać swoie przewrotne zamiary, a tym samym dowodzić mało zręczności. Kiedy się chce kogo oczernić trzeba mu przyznawać wielkie zbrodnie, lecz niech one będą podobne do wiary. Nadto ia się spodziewam, iż nikt wierzyć niebędzie, abym miał tyle nierozmyślney próżności Ci co Pysze moiey tak zwodne doią farby, aż nadto odkrywaią ich własnę. Kiedym sie starał o nabycie wpływu, to dla sprawy która w 1814 i 1815 odniosła zwycięstwo. *(Dokończenie pózniey.)*

P.S. W Dodatku do Numeru 5. Gazety Warszawskiey umieszczona wiadomość wyięta z Ruskiego Inwalida o niewoli Majora Szwecowa, który iak powiada Gazeta Warszawska, iest u Japończyków. Rzeczony Major nie iest w niewoli Japońskiey, ale u Czyczeńcow, iest to ieden z narodów Koczuiących wewnątrz Azyi. Major Szwecow zachwycony przez nich niedaleko Kizlara w Gubernii Astrachańskiey. Gazeta Ruskiego Inwalida mówiąc o rzeczonym Majorze niewspomniała nawet o Japończykach.

Dnia dzisieyszego iako w ostatni dzień Karnawału, na obydwóch teatrach będą dane rano i wieczor Spektakle; oraz zrana i wieczor wielka Maskarada w Domie Kusowników w Sali Filarmoniczney, tudzież podobnez rano i w wieczor w Małym Teatrze.